


Janakkala

Janakkalan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma

Satu Punkari

11.6.2024



Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (ja Hämeenlinnan seudun ehkäisevän päihdetyön yhteinen toimintaohjelma)

Hattulan ept työstä vastaava toimielin

Janakkalan hyvinvointilautakunta

Hämeenlinnan ept työstä vastaava toimielin

Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö (Satu)

Hyte ryhmä (Hanna vastaa, Satu mukana)

Hattulan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma

Janakkalan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma (seuraavat diat)

Hämeenlinnan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Toimialakohtaiset toimintakortit suunnitteilla (Ehdotus dioissa)

Ehkäisevän päihdetyön kuusi painopistettä

- Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa
- Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden ja yhteisöjen valintojen sekä sosiaali- ja terveyspolitiikan tueksi
- Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan sekä tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa
- Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapeli politiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä
- Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä
- Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista

Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa

- Kunnat ja alueet ehkäisevät alkoholin, tupakkatuotteiden, huumausaineiden ja rahapelaamisen haittoja kysyntään ja saatavuuteen vaikuttavilla keinoilla.
- Yhteistyötä tehdään paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.
- **Janakkalassa:**
 - työstä vastaava toimielin hyvinvointilautakunta (aiemmin sotelautakunta ja sivistyslautakunta)
 - Kunnassa ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö (Satu Punkari nuorisopalvelut)
 - Seudullinen ehkäisevä päihdetyöryhmä oman paikallisen ryhmän sijasta 2023. Ehkäisevä päihdetyö mukaan Janakkalassa hyte-työryhmään 2024

Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden ja yhteisöjen valintojen sekä sosiaali- ja terveystalitiikan tueksi

- Väestön tietoisuus alkoholin, tupakkatuotteiden, huumausaineiden ja rahapelaamisen haitoista ja riskeistä sekä niiden ehkäisemisen keinoista lisääntyy.
- Viestintä tukee kysyntää ja saatavuutta sääteleviä toimia sekä sosiaali- ja terveystalitiittista päätöksentekoa päihde-, tupakka- ja rahapelihaittojen vähentämiseksi.
- **Janakkalassa:**
 - Pakkatyötä jatketaan
 - Hyödynnetään seudullista päihdetilannekyselyä (Oma Häme)
 - Hyödynnetään kouluterveyskyselyä, sotkanettiä ja muita olemassa olevia mittareita
 - Mietitään, teetetäänkö oma kysely esimerkiksi 5.-9. -luokkalaisille

Riskikäyttö ja haitat tunnustetaan sekä tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa

- Alkoholin riskikäyttöä ja huumeiden käyttöä, tupakointia ja haitallista rahapelaamista vähennetään käyttämällä systemaattisesti lyhytneuvontaa.
- Muita varhaisen avun menetelmiä tarjotaan käyttäjille ja heidän läheisilleen.
- Etsivää työtä lisätään palvelujen ulkopuolelle jäävien löytämiseksi.

Janakkalassa:

- Turvallinen elinympäristö strategiatyön pohjalta, muun muassa turvallisuuspaneeli

Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapeli-politiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä

- Alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn kehitettyä Pakka-toimintamallia toteuttavien kuntien ja alueiden määrä lisääntyy
- Viranomaisten, elinkeinon ja muiden toimijoiden yhteistyö laissa määriteltyjen ikärajojen ja päihtyneille anniskelun noudattamiseksi laajenee
- Ikärajavaltavien tuotteiden saatavuus alaikäisille vähenee ja humalajuomisesta aiheutuvat haitat vähenevät.
- **Janakkalassa:**
- Pakkatyötä jatketaan koordinoitusti
- Mietitään, miten saadaan paikallisesti kehitettyä yhteistyötä siten, että voidaan olla paikallisten yritysten apuna (Janakkalan yrittäjät + Veturi)

Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä

- Ehkäisevää päihdetyötä tehdään yhteistyössä, suunnitelmallisesti ja kohdennetusti eri-ikäisten ihmisten arkiympäristöissä (varhaiskasvatuspaikat, koulut ja oppilaitokset, työyhteisöt, vapaa-ajan ympäristöt, kuten urheilu- ja liikuntaseurat, harrastetoiminta ja nuorisotilat).
- **Janakkalassa:**
- Pakkatyön jatkaminen huomioiden edellä mainitut tahot
- Lukion hyvinvointicafet
- Teemaviikkojen huomiointi eri ikäisten palveluissa
- Turvallinen Janakkala
- Janakkalan malli resilienssin vahvistamiseen

Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista

- Päihdehaittojen ehkäisyn menetelmät ovat osa ammattilaisten perus- ja täydennyskoulutusta.
- Ammatillaiset hyödyntävät ehkäisevän päihdetyön materiaaleja ja koulutuksia osana työtään.
- **Janakkalassa:**
- Tarjotaan koulutusta henkilökunnalle (huomioidaan erityisesti lasten ja nuorten kanssa toimivien koulutus)
- Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö lähettää kohdennetusti tietoa koulutuksista ja uusista menetelmistä

Janakkalan kunnan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma xx.xx.2024 alkaen

Yhteystietoja ja linkkejä:

Satu Punkari 050 466 0656
satu.punkari@janakkala.fi

Hanna Paikkala
Hanna.paikkala@janakkala.fi

www.thl.fi/pakka

www.paihdelinkki.fi

www.a-klinikkasaatio.fi

www.ehyt.fi

www.mielenterveystalo.fi

www.terveyskirjasto.fi



Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa **Hytelautakunta-seudullinen ept ryhmä- ept yhdyshenkilö-työyksiköt**

Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden ja yhteisöjen valintojen sekä sosiaali- ja terveystieteiden tueksi **Päihdetilannekysely, kouluterveyskysely, sotkanet**

Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan sekä tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa **Huolen varhainen puheeksiotto, mini-interventio**

Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapeli politiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä **Pakkatyö, yhteistyö elinkeinoelämän kanssa**

Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä **Pakkatyö, hyvinvointicafet, Turvallinen Janakkala, strategiatyö, resilienssimalli**

Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista **Henkilökunnan koulutus, kohdennettu viestintä ept yhdyshenkilöltä**

Meidän toimialalla/yksikössä:

(Tämän työstämisessä autetaan yksiköitä, pyydä apua Satulta, yhteystiedot takasivulla)